

Fibre Art & Fine Art

A ŁÓDŹI STRZEMIŃSKI KÉPZŐMŰVÉSZETI AKADÉMIA KIÁLLÍTÁSA A PESTI VIGADÓBAN

A Łódzi Władysław Strzemiński Képzőművészeti Akadémia (Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego) Tervezőművészeti Kara (Wydział Sztuk Projektowych) Textil, Nyomda és Belsőépítészeti Intézetének (Instytut Tkaniny, Druku i Stylizacji Wnętrz) oktatói és növendékei mutatkoztak be textilművészeti alkotásaikkal a Pesti Vigadó földszinti kiállítóterében.¹ A budapesti tárlat előzménye az *50 év – 50 műalkotás* címmel Lengyelországban, a łódzi akadémia Kobro Galériájában 2018 májusában rendezett magyar kiállítás volt, melyre a tárlat társkurátorával, Cebula Anna művészettörténésszel, a Szombathelyi Képtár igazgatójával a múzeum anyagából válogattuk ki a bemutatásra szánt műveket. A textilművészet megújulását tükröző alkotások kiválasztása két csoportban történt: az egyikbe olyan művek kerültek, amelyek a merész és kontrasztos anyaghasználatot és a műfaji sokféleséget reprezentálták, és amelyek a festészet és grafika határmezsgyéjén egyensúlyozva, a filmmel és a performance-szal kiegészülve a textilt a „grand art” szintjére emelték. A másik csoportba

olyan szövések kerültek, melyek a leíró gobelinszövés helyett a gobelin műfaját újították meg, konceptuális tartalommal gazdagítva, olykor kiszabadulva a síkból a térbe, vagy a gobelinszövés szigorúan kötött (felvetőszál vetülékekkel beszőtt) technikáját újították meg. A kiállításon szerepeltek fal- és tértexilek, miniatúrtextilek és zászlók.²

Fibre Art & Fine Art. Elemi szál a képzőművészetben című kiállítás (részlet)
Fibre Art & Fine Art (exhibition photo)
Pesti Vigadó, Budapest, 2022–2023
Fotó: Walter Péter /MMA

Fibre Art & Fine Art. Elemi szál a képzőművészetben című kiállítás (részlet).
Az előtérben (a padlón) Prof. dr hab. Jolanta RUDZKA HABISIAK: Szőnyeg a Simplon gyűjteményből. A háttérben (a paravánon) Paulina GRZYBOWSKA: Hikikomori (diákmunka) | Fibre Art & Fine Art (exhibition photo) Foreground (on the floor) Prof. dr hab. Jolanta RUDZKA HABISIAK: From the Simplon Collection. Background (on the screen) Paulina GRZYBOWSKA: Hikikomori (student's work) | Szőnyeg: 2011, egyéni technika, bőr, 170x125 cm; Hikikomori: 2019, gobelin, gyapjú, 180x120 cm
Fotó: Walter Péter /MMA

Igyekszünk a lengyel akadémiával további szakmai kapcsolatot teremteni. A tervezett folyamatos együttműködés alapja a cserekiállítások létrejötte. Ezért már 2020-ban kiállítást terveztünk a łódzi akadémia textiltervező, designer tanárainak és -hallgatóinak textilművészeti alkotásaiból a Pesti Vigadóban, azonban ez a Covid-19 pandémia miatt az utolsó percben megghiúsult. A kiállítás végül a Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozatának támogatásával 2022. december 8-án nyílt meg.

A tárlat a hagyományos iparművészeti kézműveseljárásokkal és -technikákkal készített alkotások mellett bemutatott autonóm experimentális műveket is, melyek a műfajhatárok feloldódásának nemzetközi tendenciáit reprezentálták. A generációk közötti szemléletváltás és technológiai differenciálódás sokszínűségét szemléltették

az iparművészet és a képzőművészet folytonos egymásra hatását tükröző textilművészeti, szobrászati és digitális alkotások. A textilművészet fogalma kiszélesedett, amiről így vélekedik Jolanta Rudzka Habisiak, a kiállítás lengyel kurátora, a Łódzi Strzemiński Képzőművészeti Akadémia Textil, Nyomda és Belsőépítészeti Intézetének professzora: „Talán már magunk mögött tudhatjuk azokat az éveket, amikor arról vitatkoztunk, hogy mi a textilművészet

és mi nem, hogy a papírkészítés valóban idetartozik-e. A textilművészet a művészi tevékenységek igen széles spektrumát öleli fel – párbeszéd a technika és a szál anyaga között; néha csupán az ötlet tér el a textiles hagyományoktól, néha etnikai behatások kerülnek előtérbe, máskor pedig az inspiráló csúcstechnológiák mutatnak utat a művészeknek.”²³

A fiatal lengyel művészek szívesen fordulnak az új technikák adta lehetőségek felé, a plotter nyomtatók, a digitális szövőszekek, a számítógépek grafikus szoftvereinek használata kihívás és inspiráló számukra. A kiállított munkák között öröm volt látni, hogy a számítógépes design adta gyors lehetőségek mellett szívesen fordulnak a hagyományos szövés technikák felé is, kereteken és szövőszekeken készítve szövéseket, faliképeket.

A generációk közötti szemléletváltás és technológiai differenciálódás sokszínűségét szemléltetik az iparművészet és a képzőművészet folytonos egymásra hatását tükröző textilművészeti, szobrászati és digitális alkotások. „Örömteli azt látni, hogy a textil mint művészi és tervezőművészeti eszköz évről évre egyre népszerűbb, amellyel a művészek és designerek pontosan tudják értelmezni a kortárs világ problémáit. Nagyon örülök, hogy a lengyel textilművészet pozíciója továbbra is igen jelentős a világban, és nagy megelégedéssel tölt el a lódzi textilművészet kiemelkedő szerepe ebben az összefüggésben. Ez a folyamat az általános

Fibre Art & Fine Art. Elemi szál a képzőművészetben című kiállítás (részlet). Az előtérben (a padlón) Aleksandra MOŚCICKA: Szőrös tárgy (diákmunka)

Fibre Art & Fine Art (exhibition photo). Foreground (on the floor)

Aleksandra MOŚCICKA: Hairy object (student's work)

2019, egyéni technika, 60x60x70 cm

Fotó: Walter Péter /MMA

Fibre Art & Fine Art. Elemi szál a képzőművészetben című kiállítás (részlet) | Fibre Art & Fine Art (exhibition photo) | Pesti Vigadó, Budapest, 2022–2023

Fotó: Walter Péter /MMA

politikai, társadalmi és gazdasági változások, valamint az elmúlt évek drámai eseményei ellenére is töretlen, ami a folytonosság és stabilitás érzésének megteremtésével a jelenben is fontos viszonyítási pontként szolgál” – írja a katalógus előszavában Przemysław Wachowski, a Łódźi Strzemiński Képzőművészeti Akadémia rektora.⁴ A kiállított művek frissek, impulzívák és energikusak voltak, melyek gyakran új technológiák merész választásával újat és újszerűt közvetítenek kortárs módon. Nagyon sok kísérletekre alapozott művet láthattunk, főleg a diákok munkáit tekintve.

Dr Joanna RUSIN: Kompozíció vászonra. Triptychon (részlet)
 Dr Joanna RUSIN: Composition on canvas. Triptych (detail)
 2015, gyapjúfűlc, fonás, szövés, a teljes mű: 160x160 cm
 Fotó: Walter Péter /MMA

Piotr STROBEL: Napló (részlet, diákmunka)
 Piotr STROBEL: Memory Book (detail, student's work)
 2019, papír, a teljes mű: 180x170 cm
 Fotó: Walter Péter /MMA

1. A kiállítás kurátorai voltak: Jolanta Rudzka Habisiak textilművész és Kelecsényi Csilla textil- és képzőművész, az MMA rendes tagja. A grafikai munkákat készítette és a kiállítást rendezte: Tóth László tervezőgrafikus. A kiállítás installációját tervezte: Somogyi Pál belsőépítész, építész, Ferenczy Noémi-díjas érdemes művész, az MMA rendes tagja.

2. A kiállításon az alábbi művészek munkái szerepeltek: Attalai Gábor, Bajkó Anikó, Bódy Irén, Cságoly Klára, Dobrányi Ildikó, Droppa Judit, Fáy Éva, Gecser Lujza, Gink Judit, Golarits Erzsébet, Gulás Zsuzsa, Gulyás Kati, Hauser Beáta, Hübner Aranka, Kecskés Ágnes, Kelecsényi Csilla, Kókay Krisztina, Kozma Vera, Kubinyi Anna, Lévai Nóra, Mátrai István, Nagy Judit, Nyerges Éva, Pápai Livia, Olajos György, Péreli Zsuzsa, Polgár Rózsa, Preiser Klára, Solti Gizella,

Az 50 év – 50 műalkotás című kiállítás megnyitója. Balról jobbra: Mariola GÓRAL, Jolanta RUDZKA HABISIAK, CEBULA Anna és KELECSÉNYI Csilla. A háttérben művek a kiállító magyar művészektől | Vernissage of the 50 Years – 50 Works exhibition. L-r: Mariola GÓRAL, Jolanta RUDZKA HABISIAK, Anna CEBULA and Csilla KELECSÉNYI. In the background: works by Hungarian artists | A Łódźi Władysław Strzemiński Képzőművészeti Akadémia Kopro Galériája, 2018

Fotó: Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego

Keppel Márton művészettörténész a megnyitászövegében értékes művészetfilozófiai eszmefuttatása mellett a kísérletező művész fogalmát is megvilágította a közönség számára.

„A kísérletező művész kifejezés addig marad csak használatban, amíg egyszer csak már nem kortársá, hanem kánonná válnak a modern művészetben. Most még azonban kortárs, amely véleményem szerint a helyes úton jár, köszönjük a lengyel művészeknek, hogy társutassá szegődhetünk ezen az úton, mert nagy szüksége van a hazai művészetnek a kortárs szemlélet megerősítésében.”⁵

A kiállítás komoly szakmai érdeklődést váltott ki különösen a hazai textilművészek körében, ami bizonyítja, hogy a határon túli művészeti szakmai kapcsolatok mennyire fontosak, mert nemcsak kapcsolatokat jelentenek, hanem újabb nemzetközi információkat is közvetítenek a szakma számára.

KELECSÉNYI Csilla
 a kiállítás kurátora

(Fibre Art & Fine Art. Elemi szál a képzőművészetben. Pesti Vigadó, Budapest, 2022. december 9. – 2023. február 19.)

Szenes Zsuzsa, Széles Judit, Szilasi Anna, Szilvitzky Margit, Tóth Sándor, Wágner János.

3. Jolanta Rudzka Habisiak: Katalógus-előszó. In: *Fibre Art & Fine Art. Elemi szálak a képzőművészetben. A Łódźi Strzemiński Képzőművészeti Akadémia (Lengyelország) kiállítása a Pesti Vigadóban, 2022. 12. 08. – 2023. 02. 19.* Magyar Művészeti Akadémia, 2022, 4–5.

4. Przemysław Wachowski: Katalógus-előszó. Uo. 2–3.

5. Keppel Márton kiállítás megnyitója:

https://www.mma.hu/documents/10180/7564494/Fiber+Art_megnyit%C3%B3.pdf/5be99ecb-45dc-438c-837a-fc93fb6808b1
 – Hozzáférés: 2023. január 24.